

Rait da vias chantunalas

Cumenzament da la stagiun da construcziun 2024

Pasca vala er quest onn sco «culp da partenza» per la stagiun da construcziun 2024. Sin la rait da vias chantunalas d'ina lunghezza da stgars 1360 kilometers planisescha l'Uffizi da construcziun bassa dal Grischun tut en tut 151 plazzals. Sin 100 da quests plazzals èn amplas da traffic en funcziun.

Perquai che la stagiun da construcziun en il chantun Grischun è curta per motivs da l'aura, è ina planisaziun conscienziusa da tut ils plazzals indispensabla. Mo uschia sa lascha il temp che stat a disposiziun trair a niz en moda optimala e las restricziuns dal traffic pon vegnir minimadas tant sco pussaivel. En quest connex resguarda l'Uffizi da construcziun bassa (UCB) en spezial il temp da vacanzas principal. Cun 151 plazzals planisescha il UCB quest onn damain plazzals che durant la stagiun da construcziun passada dal 2023. En general sa reducescha il dumber da plazzals levamain, ma cuntinuadamain dapi ils ultims 8 onns. La raschun è ch'ils projects èn tendenzialmain pli gronds e pli chars, uschia ch'i vegnan mintgamai liads dapi meds finansials al singul plazzal.

Temp per segirezza: paucas secundas, vita custaiava

La segirezza da las lavurantas e dals lavurants sin ils plazzals ha l'emprima prioritad. Quai na vul betg mo dir che las disposiziuns per la protecziun da las lavurantas e dals lavurants stoppian vegnir observadas, mabain en spezial er che las participantas ed ils participants dal traffic prendian il resguard necessa-

Segirezza en il sector dal plazzal: Prendai resguard!

ri. Pensai per plaschair, che umans lavuran davos las barricadas, cun la finamira da meglierar l'infrastructura per Vus sco participanta u participant dal traffic. Sche Vus As cuntignais cun respect, pussibilitais Vus a questas persunas da lavurar en moda segira. Adattai la sveltezza ed augmentai l'attenziun, cura che Vus traversais il sector dal plazzal. Tegnai avunda distanza dal plazzal e resguardai en mintga cas las amplas da traffic sco er las ordinaziuns dal persunal dal plazzal e dal servetsch da traffic.

Trais projects en il focus

Trais projects da vias principalas pli gronds stattan en il focus durant questa stagiun: la construcziun da la nova punt «Spuondas» a San Murezzan sco er duas correcziuns da vias al pass dal Flüela e sin la via sursilvana.

1. Nova punt Spuondas

La punt existenta tranter il Lai da San Murezzan ed il Lai da Silvaplauna è en in nausch stadi. Perquai ch'ella n'è betg fitg auta, na porscha ella er betg ina protecziun suffizienta cunter aua gronda. La sanaziun da la punt na fiss betg mo fitg chara, mabain impediss er la circulaziun dal traffic durant il temp da construcziun. Per quest motiv construescha il UCB ina nova punt, quai paucas meters dal flum engiu. La nova punt vegn ad esser posiziunada per 1,5 meters pli ad aut, uschia ch'ella porscha ina meglra protecziun cunter aua gronda. Durant la fasa da construcziun po il traffic circular senza restricziuns sur la punt existenta. Las lavurs da construcziun duain vegnir iniziadas il cumenzament d'avrigl 2024. Il UCB quinta da pudair avrir la nova punt la fin da l'onn 2024.

2. Correcziun da la via «Alpenrose – Tschuggen»

Tranter il restaurant Alpenrose ed il restaurant Tschuggen è la via dal Flüela en in nausch stadi architec-
tonic. Sin il traject d'ina lunghezza
da var 2 kilometers schlargia il UCB
il profil transversal da la via e l'adat-
tescha uschia als trajects tranter
Tavau ed il restaurant Alpenrose,
ch'èn situads sutvart. Plinavant veg-
nan optimadas pliras cumbinaziuns
da stortas. Durant las lavurs sane-
scha il UCB numerusas construc-
ziuns artificialas, sco per exempel
punts e sutpassadis d'auals. Las
lavurs da construcziun cumenzan
questa stad e durant var 5 onns.

3. Correcziun da la via «Marcau – Seehof»

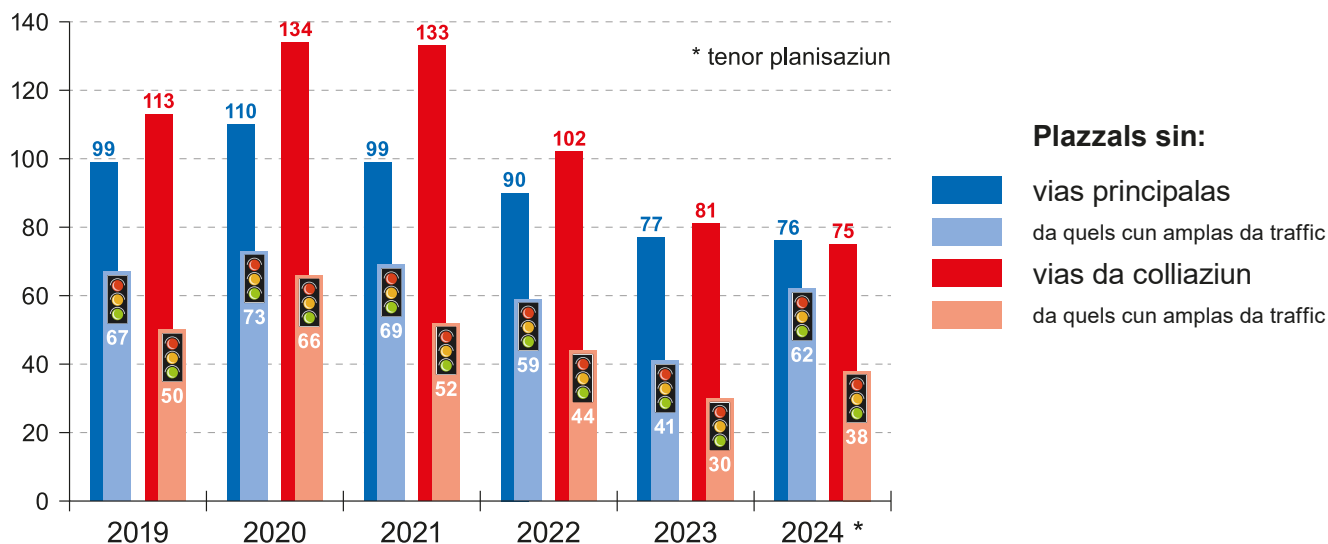
Sin il traject d'ina lunghezza da var
840 meters sin la via sursilvana a
Laax, tranter ils access Marcau e
Seehof, fa il UCB differentas opti-
maziuns. Per il traffic che arriva si
da Glion vegn construi tar l'access
Seehof in vial per sviar a sanestra,
quai per augmentar la segirezza
stradala. Ultra da quai schlargia il
UCB il profil transversal da la via. Gra-
zia a quest schlargiament da la via
èsi pussaivel da realisar in vial da
velo ed uschia d'augmentar la segi-

rezza per las ciclistas ed ils ciclists.
Plinavant vegn il passape manà da
la vart da la val senza interrupziun
per lung da la via chantunala. Tar
l'access Marcau è previs in nov
passape da la vart da la muntogna
per lung da la via principala.

Impediment da traffic

Sin www.strassen.gr.ch chattais
Vus sut il titel «Baustellen» las infos
da plazzals adina actualisadas sco
charta interactiva u sco glista PDF
cun las indicaziuns detagliadas da-
vart las lavurs e davart las restriczi-
uns. L'Uffizi da construcziun bassa
dal Grischun sco er las interpresas
As engrazian per Voss resguard e
per Vossa chapientscha.

Statistica dals plazzals da vias chantunalas 2019–2024

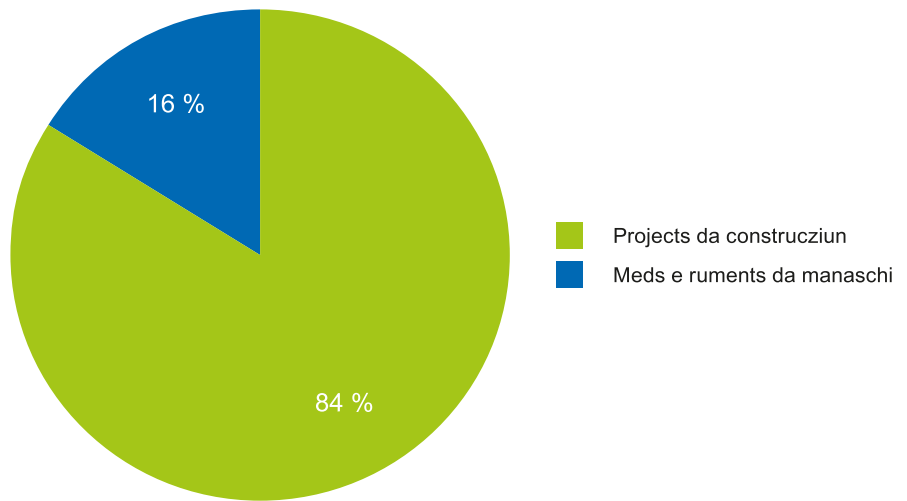

Ecobilantscha

Effect da l'Uffizi da construcziun bassa sin il clima

Per pudair identifitgar ils facturs d'influenza ch'èn ecologicamain relevants per l'activitad dal UCB, èn vegnids analisads 140 projects da construcziun ed examinads ils agens meds e ruments da manaschi da l'onn 2022. La bilantscha ecologica è vegnida evaluada ord differents puncts da vista. En quai che suonda vegn tematisada la metoda da la valitaziun da l'effect da las emissiuns da gas cun effect da serra.

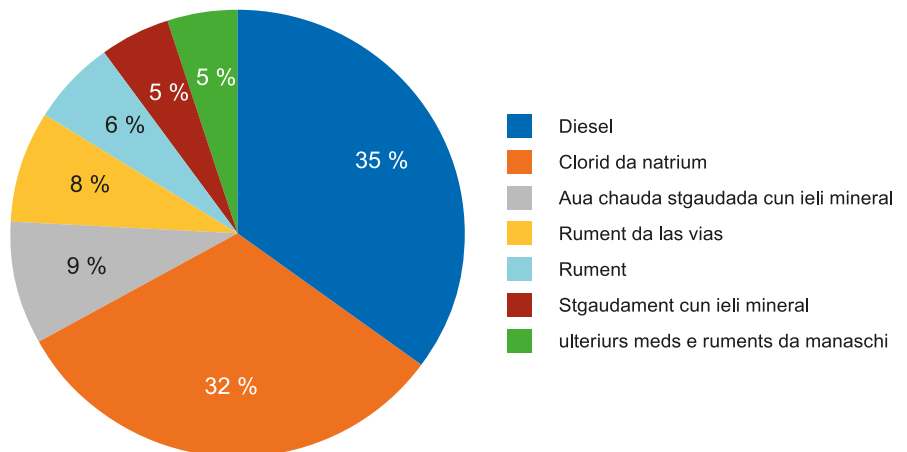
La bilantscha ecologica mussa che 84 % da las emissiuns da gas cun effect da serra resultan tras projects da construcziun. Il manaschi chaschuna percunter mo var 16 % da l'entir effect sin l'ambient (guardar illustraziun 1).

Illustraziun 1: Emissiuns da gas cun effect da serra tras il UCB (onn da gestiun 2022)

Manaschi

Tar ils meds ed ils ruments da manaschi dal UCB èn relevants cunzunt il diesel per l'agen parc da vehichels ed il clorid da natrium, che vegn duvrà l'enviern sco sal per sdregliar las vias. Questas duas substanzas èn responsablas per var dus terzs da l'effect dals meds e dals ruments da manaschi sin l'ambient (guardar illustraziun 2).

Illustraziun 2: Effect da serra dals meds e dals ruments da manaschi dal UCB (2022)

Las impundaziuns per preparar aua chauda sco er per stgaudar las imobiglias vegnan reducidas successivamain grazia a la renovaziun cuntinuanta da quests edifizis.

Projects da construcziun

Il material da construcziun dals projects da construcziun è responsabel per var 65 % da tut ils effects da serra da l'onn da gestiun 2022 dals UCB. La cumpart dal rument da construcziun importa mo 1 %. Ils transports e las maschinas da construcziun han ensemen ina cumpart procentuala da 18 % (guardar illustraziun 3).

Il pli grond effect ecologic en connex cun il material da construcziun han ils metals ed ils betuns, ch'èn ense-

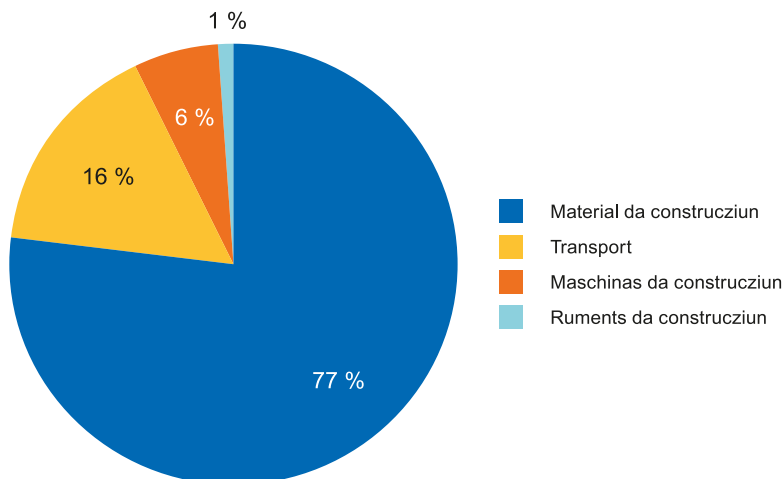
men responsabels per 71 % da l'effect da tut il material da construcziun sin l'ambient (guardar illustraziun 4). Questas gruppas da material han gronds effects sin l'ambient. A medem temp vegnan ellas utilisadas en grondas quantitats per ils projects da construcziun. Quai declera la gronda relevanza da las duas gruppas da material per tut ils effects sin l'ambient. Cunzunt en connex cun projects gronds han il transport, las maschinas da construcziun ed il rument da construcziun ina rolla subordinada en la consideraziun cumplessiva.

Facit

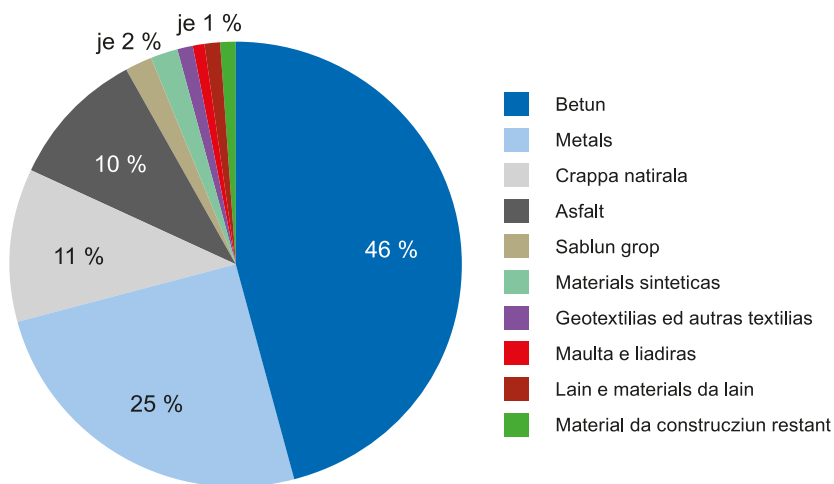
Areguard la neutralitad climatica da l'administraziun chantunala, ch'è prevista fin l'onn 2040 en il rom da la Lescha chantunala davart il fond per il clima (LCCLima), ha cunzunt il diever da diesel (onn 2022: var 900 000 liters) ina impurtanza decisiva. Consideradas vegnan en quest connex mo las emissiuns da stabiliments e da maschinas dal chantun sez (Scope 1 tenor il Greenhouse Gas Protocol). Ensemen cun las sanaziuns energeticas

currentas respectivamain cun las construcziuns da novs lavuratori e da novas basas vegn er l'augment dal dumber da vehichels electric a gidar a cuntanscher las finamiras.

Las emissiuns da gas cun effect da serra tras prestaziuns da construcziun acquistadas da terzas varts resultan bain tar l'industria incumbensada. Tuttina ha il UCB la finamira da cuntanscher er qua ina reducziun. Relevantas èn cunzunt las emissiuns pervia da la produenziun da cement e d'atschal. Material da construcziun alternativ, sco per exempel lain, po vegnir duvrà mo tar ina pitschna part dals elements da construcziun che vegnivan producid fin ussa cun betun armà. Correspundentamain vegni actualmain examinà, sche las pretensiuns al betun pudessan eventualmain vegnir reducidas per singuls elements da construcziun, quai che gidass a diminuir il consum da cement. Questas ponderaziuns ston vegnir fatgas cun gronda precauziun, perquai ch'ina reducziun da la duravladad da las ovras da construcziun pervia dal diever da material da construcziun alternativ, na dastga betg vegnir en dumonda. Quai n'avess consequenzas persistentas ni per las emissiuns da gas cun effect da serra ni per l'impundaziun dals meds finanzials.

Illustraziun 3: Effect da serra dals projects da construcziun dal UCB (2022)

Illustraziun 4: Effect da serra dal material da construcziun dal UCB (2022)

Impressum

Cuntegn: Uffizi da construcziun bassa dal Grischun. La reproducziun dals maletgs e dal text cun indicaziun da la funtauna è giavischada.

www.tba.gr.ch > Documentaziun